

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 01 października 2014 r. M. K. wniósł o

1 stwierdzenie nieważności w części A pkt IV umowy kredytu hipotecznego – kredyt (...) nr(...) zawartej w dniu 8 września 2008 r. pomiędzy nim a pozwanym (...) Bank S.A. z siedzibą w W. (sukcesorem praw po (...) Bank SA w W.), w zakresie udzielenia kredytu indeksowanego do waluty Frank Szwajcarski (CHF), poprzez ustalenie, że pozwany udzielił kredytu w walucie polskiej (PLN),

2 ustalenie treści umowy łączącej strony (po stwierdzeniu nieważności części umowy zgodnie z pkt 1) poprzez ustalenie sposobu rozliczenia pomiędzy stronami przy uznaniu, że powód dotychczas spłacił kredyt w wysokości 173.939,82 PLN, przeliczenie- z uwzględnieniem specyfiki kredytów udzielanych w walucie polskiej- i ustalenie jaka z tego kwota została spłacona tytułem spłaty kapitału oraz uznanie że pozostała część zobowiązania wynikająca z umowy kredytowej wykonana będzie w ratach ustalonego przez sąd harmonogramu spłat w walucie polskiej.

3 zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 08 września 2008 r, zawarł z poprzednikiem prawnym pozwanego (...) Bank S.A. w W. umowę kredytu na łączną kwotę 676 329,68 zł indeksowaną do waluty Frank Szwajcarski CHF, co stanowiło 313 155, 68 CHF w przeliczeniu po kursie z dnia zawarcia umowy, tj. 2,16 PLN. Jego zdaniem ani przedstawiciele pozwanego ani pośrednik kredytowy – I. G., nie wyjaśnili mu istoty kredytu walutowego, nie poinformowali również o wysokości ryzyka jakie może ponieść kredytobiorca w związku z zaciągnięciem kredytu indeksowanego do CHF, przedstawiciele pozwanego przemilczeli istotne zagadnienia związane z zasadniczym ryzykiem kredytobiorcy (k.2-15 pozw).

W odpowiedzi na pozew (...) Bank S.A. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w wysokości prawem przewidzianej.

W uzasadnieniu pozwany zaprzeczył aby powód był wprowadzony w błąd przez jego pracowników, a także aby przemilczano „istotne elementy ryzyka umowy”. Pozwany podniósł również, że nieprawdą jest aby przedmiotowa umowa (stosunek prawny) stanowiła „instrument finansowy”. Zdaniem pozwanego przyczyną skierowania sprawy do Sądu przez M. K. nie są wady zawartej umowy kredytu ale kurs franka szwajcarskiego. (k.196-213 odpowiedź na pozew)

Na rozprawie w dniu 10 czerwca 2015 r. strony poparły swoje dotychczasowe stanowiska. (k.264)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

M. K. z wykształcenia jest ekonomistą, był studentem Wyższej Szkoły (...) w W. na wydziale (...), studia zakończył jako magister ekonomii, w 2008r był dyrektorem (...) sp. z o.o. sp. k., w 2009r był dyrektorem projektu (oświadczenie powoda k.86, świadectwo pracy k.108, umowa o pracę k.214-217). W dacie wystąpienia o zawarcie przedmiotowej umowy otrzymywał wynagrodzenie w kwocie 15 000zł miesięcznie (k.218) oraz premie (zaświadczenie k.220). Posiada spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu w W. na zakup którego zaciągnął kredyt hipoteczny oraz budował segment w Ż. (dane z oświadczenia majątkowego k.17-18).

W dniu 08 września 2008 r. M. K. zawarł z (...) Bank S.A. w W. Odział (...) umowę kredytu hipotecznego – kredyt (...) indeksowanego do CHF o całkowitej kwocie netto 676 329, 87 PLN tj. 313 155, 68 CHF, ze wskazaniem, że całkowity koszt kredytu na datę sporządzenia umowy to kwota 1 295 448,46zł (umowa k.35-38). Kredyt był przeznaczony na zakup przez powoda nieruchomości na rynku pierwotnym. W części A pkt IV umowy zostały określone parametry kredytu, tj. określona została waluta kredytu na frank szwajcarski, wskazany został system spłaty kredytu w równych

ratach, okres kredytu na 600 miesięcy, wypłata kredytu w transzach, oprocentowanie w dniu udzielenia na 4,91% z zaznaczeniem pomniejszenia o 1% w momencie wpisania hipoteki (k.35).

Do umowy kredytu zostało załączone oświadczenie powoda o zapoznaniu się przez niego z ryzykiem walutowym i ryzykiem zmiany stopy procentowej, oraz powód oświadczył, że otrzymał ofertę zawarcia kredytu w PLN (k.74-74verte)

Powód dokonywał i dokonuje comiesięcznego regulowania zobowiązania kredytowego zgodnie z harmonogramem spłat.

Powód złożył wniosek o zmianę sposobu spłaty kredytu (k.260). W dniu 31 sierpnia 2009 r. strony zawarły aneks nr (...) do przedmiotowej umowy, w którym dokonały zmiany charakteru kredytu z indeksowanego do waluty obcej na kredyt udzielony

w CHF (kredyt walutowy). W §1 ust. 2 Aneksu nr (...) strony ustaliły konkretną kwotę w CHF, którą powód winien zwrócić. (k. 253-255). Wówczas również powód zapoznał się z ryzykiem walutowym i ryzykiem zmiany stopy procentowej (k.258-259).

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie zebranych w sprawie dowodów dokumentarnych, których prawdziwość nie budzi wątpliwości Sądu bowiem nie były kwestionowane przez strony. Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie świadków oraz powoda w charakterze strony bowiem okoliczności na jakie zostali wskazani nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia w kontekście treści żądania i ustalonego dowodami z dokumentów stanu faktycznego. Wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu ekonomii i finansów na okoliczność wskazania charakteru instrumentu finansowego kredytu indeksowanego do CHF, ryzyka zmiany kursu waluty oraz zagrożenia dla kredytobiorcy z zaciągnięcia kredytu w walucie obcej indeksowanej do CHF a także z opinii biegłego z zakresu rachunkowości i finansów na okoliczność przeliczenia wartości spłaconego przez powoda kapitału, odsetek oraz ustalenia harmonogramu spłat po unieważnieniu klauzuli walutowej oraz ustaleniu kredytu w PLN zmierzały również jedynie do przedłużenia postępowania, w kontekście przedstawionych poniżej rozważań prawnych.

Sąd oddalił wniosek strony powodowej o udzielenie terminu na złożenie pisma procesowego, bowiem zgodnie z art.6ust1 k.p.c. sąd powinien przeciwdziałać przewlekaniu postępowania i dążyć do tego, aby rozstrzygnięcie nastąpiło na pierwszym posiedzeniu, jeżeli jest to możliwe bez szkody dla wyjaśnienia sprawy, pełnomocnik powoda (podobnie jak sąd) otrzymał odpis odpowiedzi na pozew w maju 2015r i w dacie rozprawy (10 czerwca 2015r) miał możliwość ustnego ustosunkowania się do argumentów podniesionych w odpowiedzi na pozew, tym samym wniosek zmierzał do przedłużenia postępowania.

Sąd zważył, co następuje:

Podstawę prawną powództwa o ustalenie stanowi art.189k.p.c. zgodnie z którym powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa gdy ma w tym interes prawny.

Powód domaga się ustalenia przez sąd nieważności klauzuli walutowej ale na datę złożenia pozwu ta klauzula nie istnieje, bowiem po podpisaniu w dniu 31 sierpnia 2009r aneksu, kredyt powoda stał się kredytem walutowym: zarówno udzielonym w CHF jak też spłacanym w CHF. W zaistniałej sytuacji, od daty aneksu, mamy doczynienia z nowacją umowy. Zgodnie z art.506 §1 k.c. jeżeli w celu umorzenia zobowiązania dłużnik zobowiązuje się za zgodą wierzyciela spełnić inne świadczenie albo nawet to samo świadczenie, lecz z innej podstawy prawnej, zobowiązanie dotychczasowe wygasa (odnowienie). Od daty 31 sierpnia 2009r w umowie powoda nie istnieje klauzula wskazywana przez niego w pierwszym żądaniu tym samym to żądanie jest bezprzedmiotowe. Niezależnie od powyższego wskazać należy, że w polskim prawie cywilnym brak podstawy prawnej do zastępowania zapisu uznanego jako klauzula abuzywna zapisem o innej treści.

Sąd nie znajduje podstaw do uznania, że zaciągnięcie przez powoda kredytu w CHF jest sprzeczne z zasadami współzycia społecznego i w związku z tym umowa (czynność prawna) jest nieważna w świetle art.58§2 k.c. Wpływ

wykształcenia (ekonomista) i własnych doświadczeń zawodowych (stanowisko kierownicze) niewątpliwie miały wpływ na decyzję powoda i zaciągnięcia kredytu początkowo indeksowanego do CHF, a po podpisaniu aneksu w CHF. Powód podpisując oświadczenie (k.74verte) przyznał, że została mu przedstawiona oferta zaciągnięcia kredytu w PLN. Powód z uwagi na swoje wykształcenie (ekonomista z wyższym wykształceniem) musiał mieć świadomość, że zmiana kursu waluty ma wpływ na wysokość jego świadczenia po jego przeliczeniu na PLN. Musiał mieć pełną świadomość i był w stanie oszacować konsekwencje ekonomiczne wpływające dla niego z kredytu zawartego w walucie obcej (innej niż ta w której otrzymuje wynagrodzenie). Zdaniem sądu powód liczył na to, że z uwagi na dotychczasową stabilność kursu CHF w odniesieniu do PLN, pomimo długiego okresu kredytu (50 lat), nie dojdzie do znacznego podwyższenia wartości CHF w stosunku do PLN, bowiem oprocentowanie kredytów walutowych było (i jest nadal) znacznie korzystniejsze niż oprocentowanie kredytów udzielonych w PLN. Sama okoliczność, że wzrost kursu CHF w ostatnim okresie do wartości PLN jest znaczna nie może być uznana za naruszenie zasad współżycia społecznego czy też dobrych obyczajów przez banki, które proponowały kredyty w walucie obcej.

Odnosząc się do drugiego z żądań pozwu podkreślić należy, że w sytuacji świadczeń pieniężnych w prawie polskim obowiązuje zasada nominalizmu.

	<p>Żądanie spełnienia świadczenia w złotych polskich może nastąpić, gdy z treści zobowiązania nie wynika sposób spełnienia świadczenia pieniężnego. Spełnienie świadczenia wyrażonego w walucie obcej przez zapłatę w pieniądzu polskim jest dopuszczalne również, o ile strony wyraziły na to zgodę, modyfikując choćby przez czynności konkludentne, treść łączącego ich zobowiązania, zaś w razie procesu sądowego, jeśli dłużnik uznał powództwo wywiedzione w złotych polskich (tak Sąd Apelacyjny w Łodzi wyrok z dnia 26 września 2013r IACa 469/13). W myśl art. 358¹ § 3 k.c. w razie istotnej zmiany siły nabywczej pieniądza po powstaniu zobowiązania, sąd może po rozważeniu interesów stron, zgodnie z zasadami współżycia społecznego, zmienić wysokość lub sposób spełnienia świadczenia pieniężnego, chociażby były ustalone w orzeczeniu lub umowie. Podkreślić należy, że istotna zmiana siły nabywczej pieniądza po powstaniu zobowiązania nie została powołana w art. 358¹ § 3 k.c. jako przesłanka, otwiera jedynie samą możliwość domagania się zmiany wysokości świadczenia. Zgodnie z art. 354k.c. dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią, w sposób odpowiadający jego celowi społeczno-gospodarczemu, zasadom współżycia społecznego oraz zwyczajom - jeżeli są one w tym zakresie ustalone. Celem zobowiązania zaciągniętego przez powoda było otrzymanie kredytu w CHF i skorzystanie z mniejszego oprocentowania dla tego typu kredytów ustalanego wg wskaźników LIBOR.</p> <p>Ustawodawca nie zawarł w treści przepisu art. 358¹ § 3 k.c. konkretnych mierników, nakazując sądowi</p>
--	--

każdorazowo rozważenie interesów obu stron, zgodnie z zasadami współżycia społecznego. Tak, jak nie uznał tego za możliwe ustawodawca, tak i nie jest możliwe udzielenie wskazań konkretyzujących przesłanki upoważniające do zmiany wysokości ustalonego w umowie świadczenia pieniężnego. Zostało to, bowiem pozostawione - podobnie jak w innych, trudnych do jednoznacznego określenia, wypadkach - sędziowskiemu uznaniu, opartemu na wszechstronnym rozważeniu okoliczności konkretnej sprawy, przy stosowaniu ogólnych, kierunkowych wskazań zawartych w ustawie. Drugie z żądań strony powodowej zmierza do tego by to sąd ustalił treść umowy łączącej strony od daty jej podpisania tj od 8 września 2008r i przeliczył kredyt indeksowany do CHF a następnie zawarty w CHF na PLN ale bez wskazania proponowanego kursu (obowiązujący w u pozwanego, w NBP lub średni dla lokat lub inny) lub daty kursu (data zawarcia pierwotnej umowy, data zawarcia aneksu, data złożenia pozwu, data wyrokowania itp.) tego przeliczenia oraz by sąd ustalił jaka kwota z tytułu odsetek i kapitału została już przez powoda uiszczona a jaka pozostała do zapłacenia i ustalił jej oprocentowanie i harmonogram spłat. Brak podstaw pranych do tego typu działań. Żaden miernik do tego typu działań nie został wskazany, trudno więc uznać czy zastosowany miernik ewentualnej „waloryzacji” przystaje czy też nie do ustalonego celu umowy i woli stron ją zawierających.

O kosztach orzeczono na podstawie art.98k.p.c. Na kwotę zasądzonych kosztów składa się opłata skarbowa od pełnomocnictwa-17zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika-3600zł ustalone w kwocie minimalnej zgodnie z §6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności adwokacie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu.

Powód został częściowo zwolniony od kosztów sądowych tj w zakresie 50% każdorazowej opłaty sądowej (k.155) i z uwagi na wynik procesu na podstawie art.113ust 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nieuiszczone koszty sądowe sąd przejął na rzecz Skarbu Państwa.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.